

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 04 Mayıs 2026

Sayı: 18811

44506

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Türkiye’de suç örgütlerinin ve çeteleşmenin ulaştığı boyut, “Hukuk Devleti” ilkesini doğrudan tehdit eden, ekonomik ve sosyal düzeni ve toplumsal adaleti zedeleyen kritik bir aşamaya ulaşmıştır. Adalet Bakanlığı’nın resmi verileri bu vahamete ayna tutmaktadır. Nitekim Türk Ceza Kanunu’nun 220 nci maddesinde tanımlanan “Suç işlemek amacıyla örgüt kurma, yönetme ve örgüte üye olma” suçu kapsamında kovuşturma evresine geçen dosya sayısı 2025 yılı sonu itibarıyla 7 bin 665’e, sanık sayısı 61 bin 157’ye, bu sanıkların işlediği belirtilen suç sayısı ise 77 bin 144’e ulaşmıştır. 2025 sonu itibarıyla Adalet Bakanlığı verilerine göre suçla sürüklenen çocuk kapsamındaki dosya sayısı ise 330 bin 496 olarak kayıtlara geçmiştir.

Sorunun kaynağına inildiğinde, eğitimden uzaklaştırılmış, işsiz veya günde 10 saat merdiven altı atölyelerde asgari ücretin bile altında çalıştırılan, sosyal yaşamdan ve nitelikli kentsel hizmetlerden izole edilen gençlerin, yaşadıkları "adaletsizliğin" ve dışlanmışlığın öfkesini şiddete yönelerek ifade ettikleri görülmektedir. Sahadan yansıyan araştırmalar ve medyaya konu olan raporlar, özellikle metropollerin kenar mahallelerinde gençlerin hayatının sistemin zorlayıcı çarkları ile suç örgütlerinin sahte cazibesi arasında sıkıştığını göstermektedir.

Kamuoyunda da suç örgütlerinin binlerce gençle etkileşim halinde olmasının temelinde derin yoksulluk, güvencesizlik ve adalet sistemine olan inançsızlığın olduğu eleştirileri yapılmaktadır. Organize suç ile ilgili düzenlenen iddianamelerde 2000-2008’li yıllarda doğan çocukların ve gençlerin ağırlıkta olması, kamuoyundaki kaygıyı teyit etmektedir.

Bu vahim tabloyu sadece adli veya polisiye bir sorun olarak görmek sorunun kaynağını göz ardı etmek anlamına gelmektedir. Organize suçlarla mücadelenin yalnızca gözaltı ve tutuklama kısı kacına hapsedilemeyeceği açık olup, gençleri ve çocukları suça iten eğitimsizlik, yoksulluk, kentsel adaletsizlik, sömürü gibi kök nedenleri ortadan kaldıracak çok boyutlu sosyal politikalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu kapsamda, TBMM’nin yanı sıra meslek kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin, bu alanda çalışma yürüten akademisyenlerin dahil olduğu çalışmaların yapılmasına ve bu konuda acil eylem planlarının hazırlanmasına gerek duyulmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Bakanlığınız tarafından genç ve çocuk yaştaki kişilerin suça sürüklenmesinin nedenlerini inceleyen çalışmalar yapılmış mıdır?
- 2- Varsa bu çalışmaların sonuçları ve somut çıktıları nelerdir?
- 3- 2000-2008 doğumlu gençlerin organize suç iddianamelerinde ağırlık kazanmasını ülkemizde son 20 yılda ortaya çıkan hangi sosyo-ekonomik kırılmaların sonucu olarak değerlendiriyorsunuz?
- 4- Kent çeperlerindeki yoksul ailelerin çocuklarında artan suç eğilimi dikkate alındığında, bu toplamın sosyo-ekonomik yoksunluklarını analiz eden ve önleyici politikalar için temel oluşturan bir 'sosyal risk haritası' çalışmanız var mıdır?
- 5- Suç örgütlerinin yoğun faaliyet gösterdiği büyük kentlerin gecekondu semtlerinde görevli sosyal hizmet uzmanlarının çalışmalarıyla ilgili kurum içi raporlar mevcut mudur?
- 6- Bahse konu semtlerde sosyal hizmet uzmanı sayısı semt nüfusuna yeterli midir?
- 7- Özellikle 18 yaş altı ve 18-25 yaş grubunda olup TCK 220 kapsamında yargılanan sanıkların ailelerinin SYDV yardımlarına ihtiyaç duyma istatistikleri dikkate alındığında, suça sürüklenme riski taşıyan mahallelerde aileleri güçlendirmek ve ekonomik adaleti tesis etmek için hangi tür yardım ve destek mekanizmaları uygulanmaktadır?
- 8- Bu kapsamda, nakdi yardımlar dışında koruyucu ve rehberlik odaklı sosyal destek mekanizmaları bulunmakta mıdır?
- 9- 2025 yılı sonu itibarıyla 330 binin üzerine çıkan "suça sürüklenen çocuk" dosyası, mevcut önleyici politikaların iflas ettiğini mi göstermektedir?
- 10- Bu tabloya yönelik özeleştirel bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 11- Adalet Bakanlığı verilerine göre 2025 sonu itibarıyla suça sürüklenen çocukların 330 binden fazla dava dosyasının olması karşısında; Bakanlığınız ile diğer ilgili bakanlıklar, meslek kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve alanında uzman akademisyenlerden oluşan bir ekiple koordineli biçimde "Suça Sürüklenen Çocuklar İçin Acil Eylem Planı" hazırlığı var mıdır?
- 12- Varsa bu hazırlıklar hangi aşamadadır?
- 13- Yoksa bunun bir ihtiyaç olduğunu düşünmüyor musunuz?